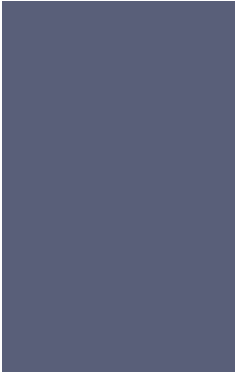

Arbeids- og levekårsundersøkelsen blant polakker i Oslo

Guri Tyldum og Jon Horgen Friberg
Fafo Østforum 29.11 2007

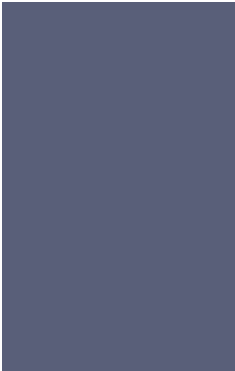

En vanskelig tilgjengelig gruppe for forskning

- Finnes ingen utvalgsramme som kan brukes for utvalgstreking
- En populasjon med stor grad av mobilitet (korttidsmigranter, mobilitet innad i landet)
- Ikke nødvendigvis bosatt i bygninger registrert for boligformål
- Lang arbeidstid
- Betydelig gruppe knyttet til den uformelle økonomien (ønsker ikke å oppgi informasjon)
- Stort kunnskapsbehov

Respondent drevet utvalgstreking

- En metode for å produsere forventningsrette estimater for sjeldne og vanskelig tilgjengelige befolkningsgrupper
- Nettverksbasert utvalgstreking ("snøball rekruttering")
 - Overrepresentasjon av personer med store utvalg
 - Avhengig av startpunktene
 - Er noen grupper mer samarbeidsvillige enn andre?
 - Er det noen grupper vennene ønsker beskytte?
 - Etisk forsvarlig?
- Statistiske utregninger som tar hensyn til størrelse på og egenskaper ved nettverk
 - Overgangssannsynligheter
- Dobbelt insentivsystem og vouchere

Feltarbeidet i PMO Studien

- Datainnsamling fra 11.10 til 14.12 2006
- Totalt 510 polske personer intervjuet (419 +91)
- Insentiv system: kr 150,- for deltakelse, kr 100,- per person rekruttert
- Polske forskere som feltkoordinatorer – polsk talende studenter som intervjuere
- SMS/telefonbasert organisering
- Valgfritt møtested – i praksis nesten alltid Fafo
- Nesten alle intervju på kvelder og helger
- Intervjutid 20-60 min
- Spørreskjema dekker: personlige ressurser og familiesituasjon, situasjon i Polen (før første og siste reise til Norge), arbeidsforhold (første og siste besøk i Norge), migrasjonshistorie i grove trekk, erfaringer fra livet i Norge

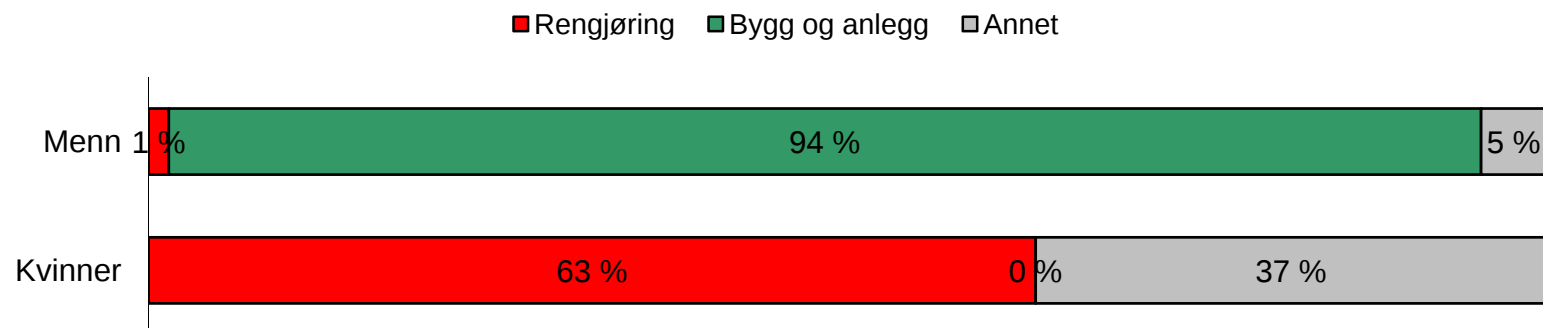
Hvor pålitelige er funnene?

- Gjelder for polakker i Oslo-området høsten 2006.
- Usikkerhet forskjellig fra variabel til variabel – avhengig av homogenitet i nettverk.
- Konfidensinterval:
Små og store tall (0-8% og 92-100%): +/- 1-3 prosentpoeng.
Mellomstore tall : +/- 5 - 8 prosentpoeng
- Forventingsrette estimer, men umulig å sikre seg mot alle feilkilder
- Kvinneandel og barnetrygd styrker tro på metoden

Et ekstremt kjønnsdelt arbeidsmarked

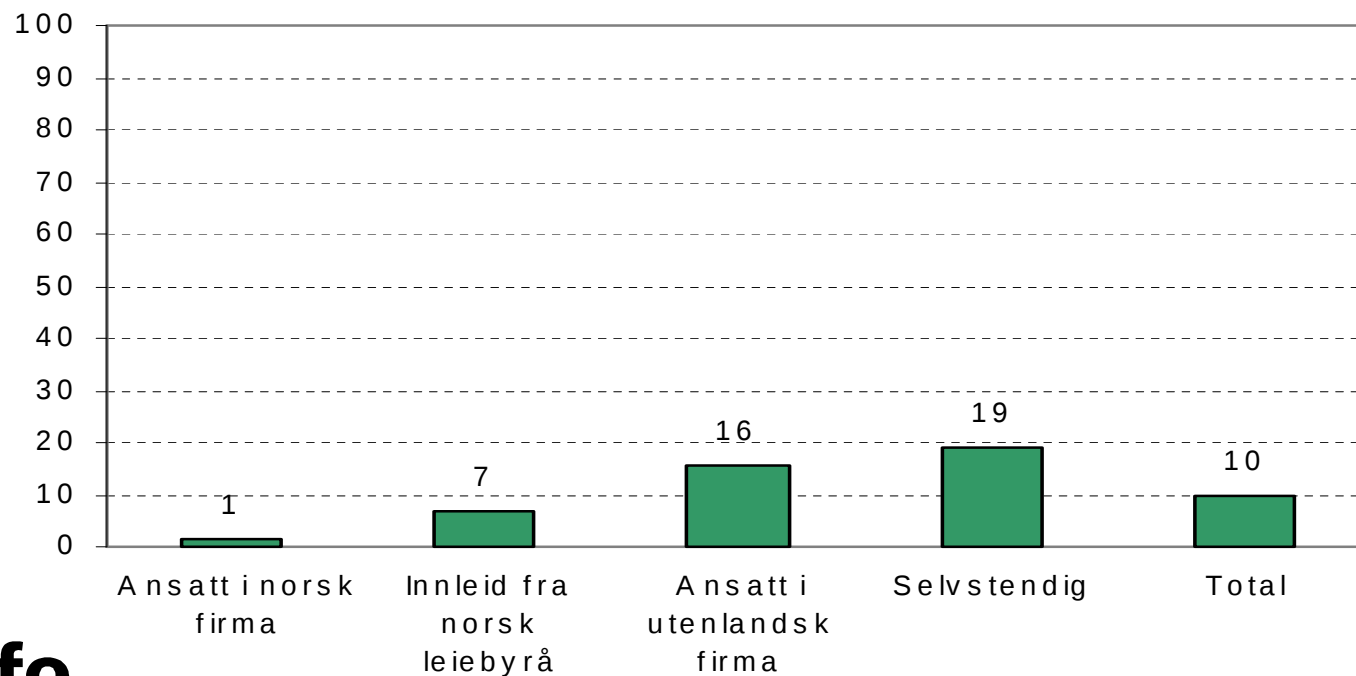
- Nesten alle mennene jobber i byggebransjen, mens tre av fire kvinner jobber med renhold
 - En del kvinner jobber med privat barnepass, i barnehage, i helsevesenet eller i andre serviceyrker
- Flertallet av kvinnene jobber opp mot det private husholdsmarkedet
- 70% i bygg er faglærte

Figur: Bransje etter kjønn

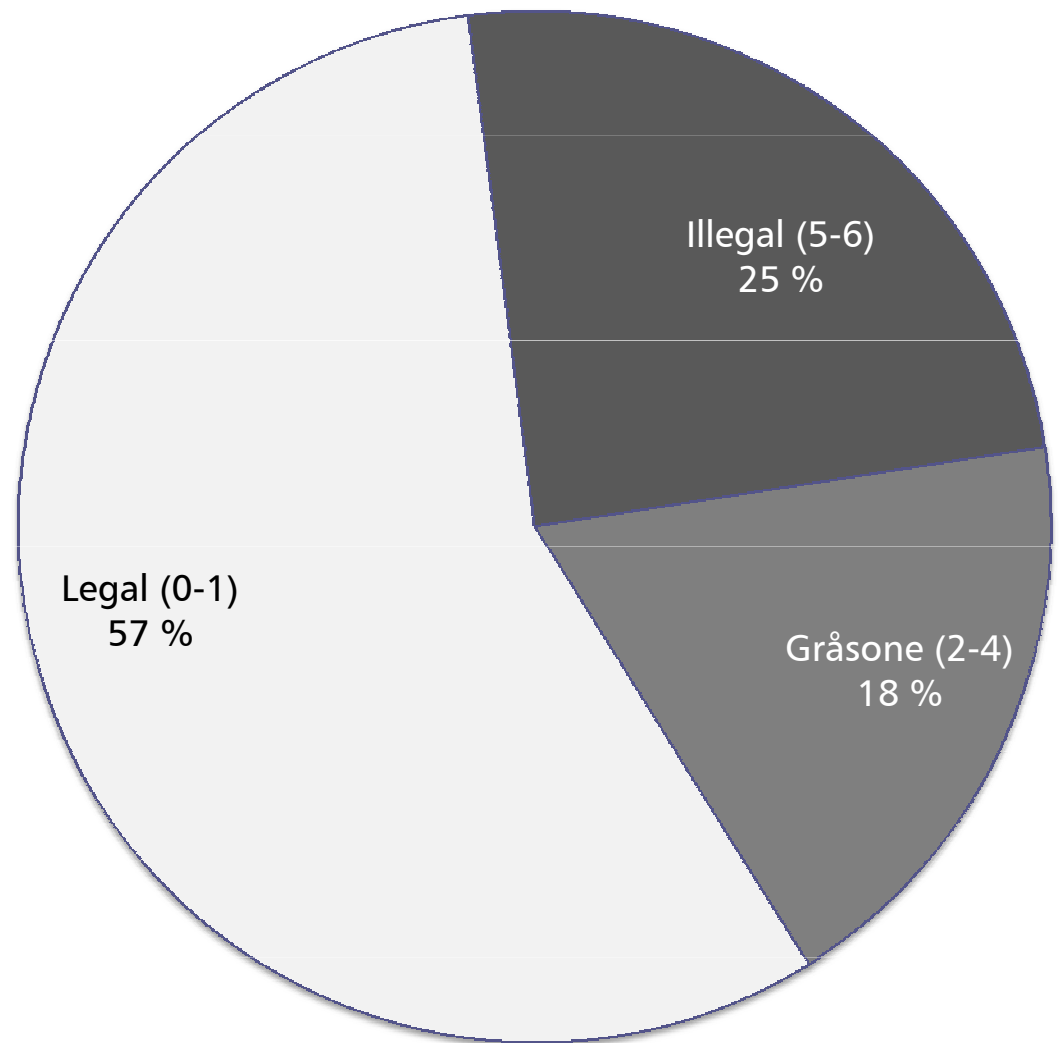

Meget få er her på kortvarig opphold

- Kortvarige opphold: De som har jobbet mindre enn 7 måneder i Norge og planlegger å flytte hjem til Polen innen noen måneder
- Meget få på kortvarig opphold – også blant tjenesteyterne
- Arbeidsinnvandring forkledd som tjenstemobilitet?

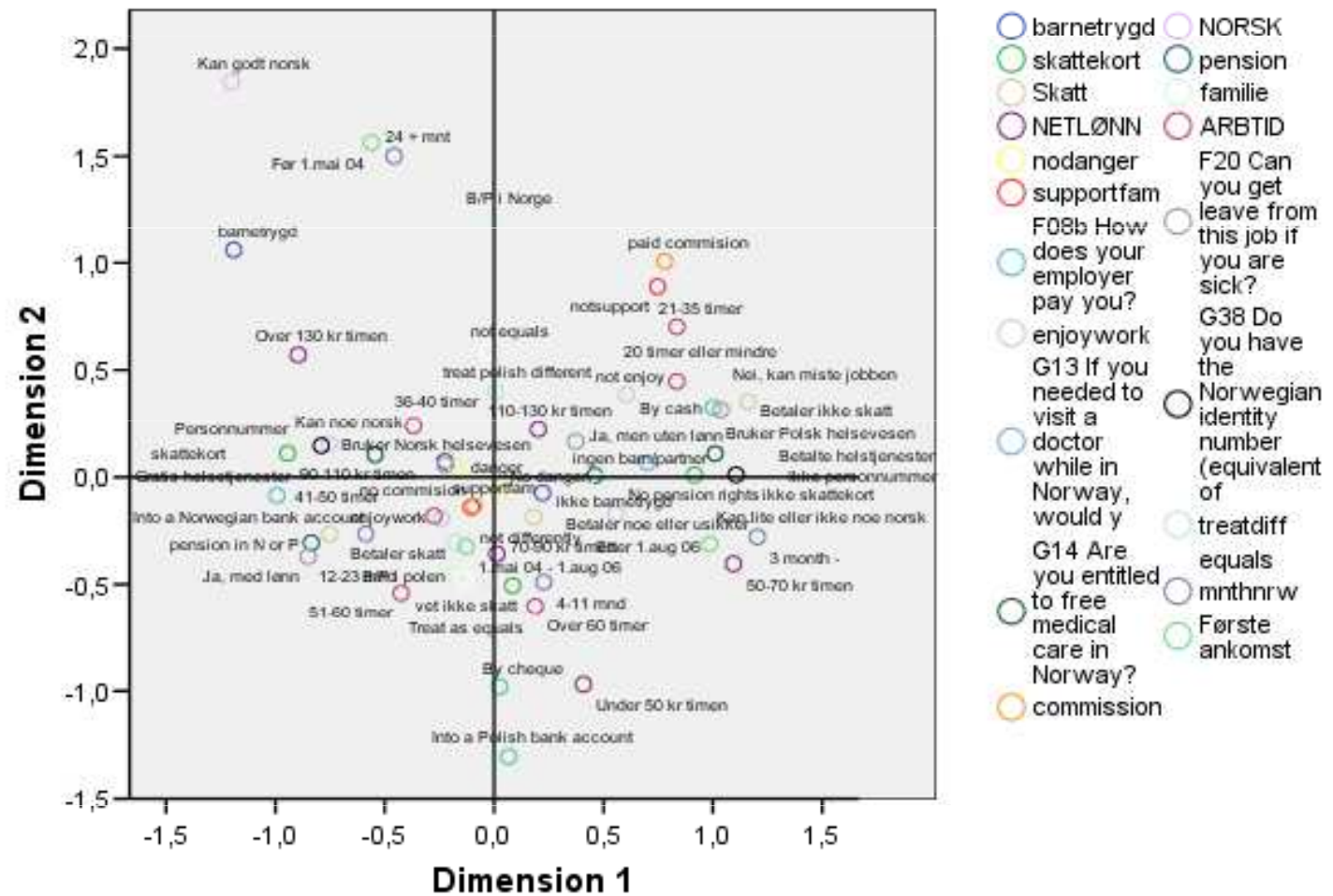

Et betydelig illegalt arbeidsmarked

Hovedtrender i materialet

Quantifications

Den integrerte polakk'

- Har fast jobb med "norsk" lønn og normal arbeidstid
- Har lært seg en del norsk
- Benytter seg av norske velferdsordninger når han trenger det
- Mener polakker blir diskriminert i Norge

Løsarbeideren

- Arbeider «selvstendig» for private husholdninger
- Har ikke lovlig arbeid, og derfor heller ikke lovlig opphold og trygderettigheter i Norge
- Avhengig av mellommenn for å skaffe jobber, særlig kvinnene ønsker å jobbe mer
- Har gjerne familie i Norge, og har et langsiktig perspektiv på oppholdet

Den legale gjestearbeideren

- Har lange arbeidsdager
- Tjener mindre enn nordmenn
- Bor trangt, og tar seg ikke råd til fritidsaktiviteter
- Kjenner i liten grad til regler og rettigheter
- Synes livet i Norge er ensomt, men setter pris på muligheten til å spare opp penger

Den illegalt ansatte

- Har ingen formell avtale med arbeidsgiver, og er ikke beskyttet mot oppsigelse eller økonomisk tap ved sykdom
- Betaler ikke skatt og har begrensede trygderettigheter i Norge